

Додаток А

Таблиця А.1.

Динаміка основних показників діяльності кредитних спілок в Україні з 2008 по 2015 роки

Показники	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1. ВВП номінальний, %	+32,5	+31,5	-3,7	+18,5	+21,6	+7,0	+3,3	
2. Кількість кредитних спілок	829	755	659	613	617	624	589	588
Темп росту ланцюговий, %	-	91,07	87,28	93,02	100,65	101,13	94,39	99,83
Темп росту базовий, %	база	91,07	79,49	73,94	74,43	75,27	71,05	70,93
3. Кількість членів, (тис. осіб)	2669,4	2190,3	1570,3	1062,4	1095,9	980,9	821,6	764,6
Темп росту ланцюговий, %	-	82,05	71,69	67,66	103,15	89,51	83,76	93,06
Темп росту базовий, %	База	82,05	58,83	39,80	41,05	36,75	30,78	28,64
4. Загальні активи, (млн. грн.)	6064,9	4218,0	3432,2	2386,5	2656,9	2598,8	2338,7	2064,3
Темп росту ланцюговий, %	-	69,55	81,37	69,53	111,33	97,81	89,99	88,27
Темп росту базовий, %	База	69,55	56,59	39,35	43,81	42,85	38,56	34,04
5. Капітал (млн. грн.)	1714,0	765,8	1117,3	942,9	1088,7	1055,6	1048,7	1040,9
Темп росту ланцюговий, %	-	44,68	145,90	84,39	115,46	96,96	99,35	99,26
Темп росту базовий, %	База	44,68	65,19	55,01	63,52	61,59	61,18	60,73
6. Кредити, надані членам (залишок млн. грн)	5572,8	3909,1	3349,5	2237,4	2531,0	2349,1	1994,4	1792,7
Темп росту ланцюговий, %	-	70,15	85,68	66,80	113,12	92,81	84,90	89,89
Темп росту базовий, %	База	70,15	60,10	40,15	45,42	42,15	35,79	32,17
7. Внески членів на депозитні рахунки (зал. млн. грн.)	3951,1	2959,3	1945,0	1185,5	1287,5	1330,1	989,8	855,2
Темп росту ланцюговий, %	-	74,90	65,73	60,95	108,60	103,31	74,42	86,40
Темп росту базовий, %	База	74,90	49,23	30,00	32,59	33,66	25,05	21,64
8. Коефіцієнт автономії	0,28	0,18	0,33	0,40	0,41	0,41	0,45	0,50
Темп росту ланцюговий, %	-	64,29	179,30	121,37	102,50	100,00	109,76	111,11
Темп росту базовий, %	База	64,29	117,86	142,86	146,43	146,43	160,71	178,57
СЕРЕДНІ ПОКАЗНИКИ, грн. на 1 особу								
9. Капітал на 1 члена	642,09	349,63	711,52	887,52	993,43	1076,15	1276,41	1361,37
Темп росту ланцюговий, %	-	54,45	203,51	124,74	111,93	108,33	118,61	106,66
Темп росту базовий, %	База	54,45	110,81	138,22	154,72	167,60	198,79	212,02
10. Активи на 1 члена	2272,01	1925,76	2185,70	2246,33	2424,40	2649,40	2846,52	2699,84
Темп росту ланцюговий, %	-	84,76	113,50	102,77	107,93	109,28	107,44	94,85
Темп росту базовий, %	База	84,76	96,20	98,87	106,71	116,61	125,29	118,83
11. Кредити на 1 члена	2087,66	1784,73	2133,03	2105,99	2309,52	2394,84	2427,46	2344,62
Темп росту ланцюговий, %	-	85,49	119,52	98,73	109,66	103,69	101,36	96,59
Темп росту базовий, %	База	85,49	102,17	100,88	110,63	114,71	116,28	112,31
12. Депозити на 1 члена	1480,15	1351,09	1238,62	1115,87	1174,83	1356,00	1204,72	1118,49
Темп росту ланцюговий, %	-	91,28	91,68	90,09	105,28	115,42	88,84	92,84
Темп росту базовий, %	База	91,28	83,68	75,39	79,37	91,61	81,39	75,57

Примітка. Розраховано автором за даними Нацкомфінпослуг [4, 49, 50]

Додаток Б

Таблиця Б.1.

Групування повноважень Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг щодо контролю створення та діяльності кредитних спілок

Ознака	Повноваження
Дозвільного характеру	здійснення реєстрації кредитних спілок та саморегулювальної організації;
	видача дозволів, ліцензій на провадження діяльності з надання фінансових послуг;
	встановлення вимог щодо програмного забезпечення та спеціального технічного обладнання фінансових установ, пов'язаного з наданням фінансових послуг;
	встановлення професійних вимог до керівників, головних бухгалтерів фінансових установ;
	затвердження переліку внутрішніх положень та процедур, які повинна розробити та затвердити кредитна спілка для забезпечення своєї ефективної та безпечної діяльності;
	встановлення правил здійснення депозитних операцій для депозитів (внесків) до кредитних спілок;
	встановлення умов та порядку проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах
	затвердження переліку державних цінних паперів, які придбаває кредитна спілка;
	визначення особливостей створення, державної реєстрації, ліцензування та діяльності об'єднаної кредитної спілки;
	рішення про надання одній із всеукраїнських асоціацій кредитних спілок статусу саморегулювальної організації кредитних спілок – членів асоціації, погоджує статут і внутрішні положення такої організації у частині виконання делегованих Нацкомфінпослуг функцій, здійснює моніторинг їх виконання та в разі необхідності припиняє або відкликає відповідні повноваження, в тому числі позбавляє асоціацію кредитних спілок статусу саморегулювальної організації;
Контрольного характеру	визначення критеріїв та нормативів ліквідності, капіталу і платоспроможності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, якості систем управління та управлінського персоналу, дотримання правил надання фінансових послуг, а також інших показників і вимог, що обмежують ризики, пов'язані з проведенням операцій з фінансовими активами;
	здійснення контролю за достовірністю інформації, що надається учасниками ринків фінансових послуг
	проведення у межах своїх повноважень самостійно або разом з іншими уповноваженими органами виїзних та безвиїзних перевірок діяльності фінансових установ;
	накладання адміністративних стягнень за правопорушення та застосування відповідно до закону заходів впливу у разі порушення законодавства про фінансові послуги;

Продовження таблиці Б. 1.

	<p>приймає та надсилає фінансовим установам і саморегульованим організаціям обов'язкові до виконання розпорядження (приписи) щодо усунення порушень законодавства про фінансові послуги, вимагає надання необхідної інформації та документів;</p> <p>вимагати від посадових осіб фінансових установ, регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Нацкомфінпослуг, надання пояснень, необхідної інформації та документів, вилучати під час проведення перевірок на строк до трьох робочих днів документи, які підтверджують факти порушення актів законодавства.</p>
Методологічного характеру	розробляє відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку методичні рекомендації щодо їх застосування під час ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності у фінансових установах
	Встановлення порядку розкриття інформації та складання звітності учасниками ринків фінансових послуг відповідно до законодавства
	затверджує методику формування небанківськими фінансовими установами, крім страхових компаній, недержавних пенсійних фондів, корпоративних інвестиційних фондів та адміністраторів недержавних пенсійних фондів, резервів для відшкодування можливих втрат за всіма видами кредитних операцій (за винятком позабалансових, крім гарантій), придбаними цінними паперами (в тому числі іпотечними сертифікатами з фіксованою дохідністю), іншими активними операціями згідно із законодавством, включаючи нараховані за всіма цими операціями проценти та комісії

Примітка. Узагальнено на основі [43-45].

Додаток В

Таблиця В.1.

Контрольна номенклатура нормативів Нацкомфінпослуг щодо контролю створення та діяльності кредитних спілок

Назва № з/п	Формула/ Вимога	Складові	Джерело інформації	Завдання контролю
1. КОНТРОЛЬ ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛІВ				
1.1.Пайовий капітал	Зворотні внески повертаються у разі виходу члена кредитної спілки протягом 1 місяця від дати прийняття рішення спостережною радою, загальними зборами	Обов'язкові пайові, додаткові пайові внески	Баланс, особова картка члена кредитної спілки, рішення спостережної ради, загальних зборів	Контроль повноти внесення пайових внесків, та контроль терміну виконання зобов'язань за операцією виходу члена кредитної спілки
1.2.Нерозподілений дохід	Визначається за підсумками року та розподіляється між членами у вигляді процентів (протягом року або після його закінчення) пропорційно розміру пайових внесків за рішенням загальних зборів	Нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки	Рішення, загальних зборів, звітність, особова картка члена кредитної спілки, первинні документи розрахунку плати(процентів) на пайові внески	Контроль дотримання однакових для всіх членів кредитної спілки затверджених умов залучення додаткових пайових внесків та розподілу процентів на них
1.3.Резервний капітал	Фіксована сума розміру вступного внеску визначена в статуті є однаковою для всіх членів кредитної спілки	Вступні внески.	Статут, рішення, загальних зборів, звітність, особова картка члена кредитної спілки, первинні документи оприбуткування внесків	Контроль внесення вступних внесків згідно внутрішніх документів спілки
1.4.Додатковий капітал	Зворотні цільові внески повертаються у разі виходу члена кредитної спілки протягом 1 місяця від дати прийняття рішення спостережною радою, загальними зборами	Цільові внески, благодійна допомога, безкоштовно прийняті активи	Особова картка члена кредитної спілки, первинні документи з оприбуткування активів, прийняття благодійної допомоги, звітність	Контроль терміну виконання зобов'язань за операцією виходу члена кредитної спілки
2. КОНТРОЛЬ ДОСТАТНОСТІ КАПІТАЛІВ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ				
2.1. Норматив власного капіталу	Власний капітал має бути більшим за 10% загальних зобов'язань	Власний капітал, загальні зобов'язання	Баланс	Контроль щоденно на початок робочого дня

Продовження таблиці В.1.

2.2. Норматив коефіцієнта платоспроможності	$\text{PK}/(\text{A1}+\text{A2}+\text{A3}+\text{A4}+\text{A5}) > 8\%$ для I групи >7% для II групи для III групи не застосовується	PK – регуляторний капітал (власні кошти)* Ai – групи активів за ступенем ризику**	Баланс, розрахунок регуляторного капіталу	Контроль на кінець останнього дня кожного місяця.
<p>* PK – регуляторний капітал (власні кошти) – сума фактично сформованого резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок та сума капіталу кредитної спілки, сформованого за рахунок резервного капіталу, нерозподіленого доходу (за наявності), обов'язкових пайових внесків, додаткового капіталу, за винятком добровільних цільових внесків членів кредитної спілки, зменшена на суму непокритого збитку (за наявності)</p> <p>**0% для A1 – грошові кошти готівкою та на поточних рахунках у банках; державні цінні папери 20% для A2 – грошові кошти на вкладних (депозитних) рахунках у банках; внески (вклади) на депозитні рахунки в об'єднаній кредитній спілці 50% для A3 – внески до капіталу об'єднаної кредитної спілки; внески до капіталу кооперативного банку; грошові кошти, внесені на зворотній основі до спільних фінансових фондів асоціацій кредитних спілок; сума капітальних інвестицій, залишкова вартість основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних активів; внески до капіталу бюро кредитних історій 100% для A4 – кредити, надані членам кредитної спілки; інша дебіторська заборгованість, зокрема суми залишку зобов'язань членів кредитної спілки перед третіми особами, за якими кредитна спілка виступає поручителем 150% для A5 – кредити, надані членам кредитної спілки, визнані неповерненими або безнадійними.</p>				
2.3. Ознаки неплатоспроможності	1) збитки > 25% Σ ; 2) невиконання вимог за виплатами погашення прострочених зобов'язань протягом 30 к.д. – не більше 10% від їх загальної суми	Σ – резервного капіталу, обов'язкових пайових внесків та обов'язкових цільових внесків у додатковий капітал	Вимоги щодо виплат, графіки погашення заборгованості, звітні дані	Контроль розміру збитків; контроль дотримання граничних термінів погашення зобов'язань
2.4. Резервний капітал	Формування згідно затвердженого графіку загальними зборами кредитної спілки	Вступні внески, частина розподілу доходів кредитної спілки, інші джерела	Рішення, загальних зборів, звітність, особова картка члена кредитної спілки, первинні документи оприбуткування внесків та розподілу доходів	Контроль графіку поповнення резервного капіталу до розміру 15% від активів зважених на ризик*
3. КОНТРОЛЬ НОРМАТИВІВ ЯКОСТІ АКТИВІВ				
3.1.	$(\text{A5} - \text{Рпвнп}) \leq \text{PK}$	Загальна заборгованість за простроченими та неповерненими кредитами (A5); Рпвнп – резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок	Баланс, розрахунок регуляторного капіталу, розрахунок резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок	Контроль на кінець останнього дня кожного місяця

Продовження таблиці В.1.

3.2.	$(A5 - P_{\text{внп}}) / \text{Ззаг.кр.} < 12\%$	Теж саме та загальна заборгованість за наданими кредитами	Теж саме	Контроль на кінець останнього дня кожного місяця
3.3.	$D < PK$ для III групи не застосовується	D – депозити та інші зобов'язання спілки по яких нараховуються проценти	Баланс, розрахунок регуляторного капіталу	Контроль на кінець останнього дня кожного місяця
3.4.	Заборона діяльності із залучення депозитів у разі наявності $(\Sigma\%D + \Sigma\%ДПК) / \Sigma\%Кр > 100\%$ для III групи та ОКС не застосовується	$\Sigma\%D$ – сума нарахованих процентів за депозитами; $\Sigma\%ДПК$ – сума розподіленого доходу на додаткові пайові внески; $\Sigma\%Кр$ – суми нарахованих доходів за кредитами, наданими членам кредитної спілки	Баланс, рішення загальних зборів, первинні документи щодо розподілу доходів, головна книга	Контроль на кінець останнього дня кожного місяця
4.КОНТРОЛЬ НОРМАТИВІВ РИЗИКОВОСТІ ОПЕРАЦІЇ				
4.1. Кредит 1 члену кредитної спілки	$\Sigma Kp1 < 20\%K$	$\Sigma Kp1$ – сума кредиту, що надається (надана) члену кредитної спілки; K – капітал	Баланс, заявка на отримання кредиту, особова картка	Контроль щоденно на початок робочого дня – за найбільшими виданими кредитами; перед здійсненням операції з кредитування
4.2. Максимальний залишок за кредитом 1 члена кредитної спілки	$\text{Зал}Kp1 < 25\%K$ для ОКС: $\text{Зал}Kp1 < 30\%K$	$\text{Зал}Kp1$ – сума залишку кредиту, що надається (надана) члену кредитної спілки; K – капітал	Баланс, заявка на отримання кредиту, особова картка	Контроль щоденно на початок робочого дня
4.3. Кредити з великими ризиками	$Kp(\text{ризик}) < 500\%K$	$Kp(\text{ризик})$ – кредити, пов'язані з великими ризиками	Баланс, бухгалтерська довідка	Контроль щоденно на початок робочого дня; контроль наявності та дотримання критеріїв щодо кредитів з великими ризиками
4.4. Залучені кредити	$Kp(\text{залуч.}) < 50\%(K + \text{Ззаг})$	$Kp(\text{залуч.})$ – сума залучених на договірних умовах кредитів (ОКС, КБ, інфінустанов; K – капітал; Ззаг – загальні зобов'язання	Баланс, головна книга	Контроль на момент здійснення операції із залучення кредитів
4.5. Зобов'язання перед 1 членом спілки	$\text{Зобов}1 < 10\%\text{Ззаг}$	$\text{Зобов}1$ – зобов'язання перед 1 членом кредитної спілки, Ззаг – загальні зобов'язання	Баланс, головна книга, особова картка	Контроль щоденно на початок робочого дня

Продовження таблиці В. 1.

4.6.Внески кредитної спілки	$\Sigma ВКС < 60\% К$	$\Sigma ВКС$ – сума внесків кредитної спілки в ОКС, коопбанк, бюро кредитних історій, державні цінні папери; К – капітал	Баланс, головна книга	Контроль на момент здійснення інвестиційних операцій
4.7.Зобов'язання поручительства	Зобов(поручит) <РК для ОКС не застосовується	Зобов(поручит) – сума залишку зобов'язань членів спілки перед третіми особами, за якими спілка виступає поручителем; РК – регуляторний капітал (власні кошти)	Баланс, особова картка, розрахунок регуляторного капіталу	Контроль на момент здійснення операцій поручительства
5. КОНТРОЛЬ НОРМАТИВІВ ПРИБУТКОВОСТІ				
5.1.Норматив прибутковості	$(\Sigma НД_{\text{мин.зв.р.}} + \Sigma Дох_{\text{зв.р.}}) / (\Sigma Витр_{\text{зв.р.}} + \Sigma РезКдох_{\text{зв.р.}} + \Sigma \% ПДК_{\text{зв.р.}}) > 100\%$	НД _{мин.зв.р.} – нерозподілений дохід попереднього періоду Дох. _{зв.р.} – дохід звітного періоду Витр. _{зв.р.} – витрати звітного періоду РезКдох. _{зв.р.} – дохід звітного періоду та за його підсумками, спрямованого в резервний капітал %ПДК _{зв.р.} – дохід звітного періоду та за його підсумками, розподіленого на пайові внески	Баланс, головна книга, рішення, загальних зборів, первинні документи розрахунку нерозподіленого доходу та його розподілу	Контроль на кінець звітного періоду (міс, квартал, рік)
5.2. Благодійна діяльність	Дозволяється у випадку дотримання нормативів 2.1 - 2.4 і 5.1	Нормативи 2.1 - 2.4, 5.1	Документи, що підтверджують дотримання нормативів	Контроль на момент здійснення благодійних операцій
6. КОНТРОЛЬ НОРМАТИВІВ ЛІКВІДНОСТІ				
6.1.Норматив миттєвої ліквідності	$(\Sigma ГК + \Sigma РБ) / \Sigma Д(\text{до зап.}) > 12\%$ для I групи >10% для II групи та ОКС для III групи не застосовується	$\Sigma ГК$ – сума грошових коштів в касі; $\Sigma РБ$ – сума грошових коштів на поточних банківських рахунках; $\Sigma Д(\text{до зап.})$ – сума депозитних внесків до запитання	Журнал обліку касових операцій; журнал обліку рахунків в банку; журнал обліку депозитних операцій	Контроль щоденно на початок робочого дня
6.2.Норматив короткострокової ліквідності	$\Sigma ЛА / \Sigma Зкорткостр. > 100\%$ для III групи не застосовується	$\Sigma ЛА$ – ліквідні активи*** $\Sigma Зкорткостр.$ – короткострокові зобов'язання****	Головна книга	

Продовження таблиці В. 1.

<p>*** ліквідні активи: -грошові кошти готівкою; -грошові кошти на поточних рахунках у банках; -грошові кошти на вкладних (депозитних) рахунках у банках; -державні цінні папери; -внески (вклади) на депозитні рахунки в об'єднаній кредитній спілці; -кредити, надані членам кредитної спілки; -кредити, надані кредитним спілкам; -грошові кошти, внесені на зворотній основі до спільних фінансових фондів асоціацій кредитних спілок, створених з метою підтримки ліквідності кредитних спілок (у трикратному розмірі суми, спрямованої на формування цих фондів, але не більше ніж передбачено положеннями асоціацій про ці фонди); -грошові кошти, внесені в об'єднану кредитну спілку в рамках програми підтримки ліквідності кредитних спілок (у трикратному розмірі суми, спрямованої на формування цих фондів, але не більше ніж передбачено положеннями асоціацій про ці фонди) ****короткострокові зобов'язання: -кредити, одержані від банків; -кредити, одержані від кредитних спілок; -внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки; -інші зобов'язання</p>			
7. КОНТРОЛЬ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ СТРАХОВОГО РЕЗЕРВУ			
7.1. Рівень простроченості кредитів	$R_i = K_i \times (\Phi_i - \Pi_i) / (M_i - \Pi_i)$ <p>R_i – розрахункова кількість днів прострочення за кредитом; K_i – кількість днів, що минула з дати надання кредиту до дати проведення розрахунку; M_i – максимальна заборгованість за кредитними операціями, що включає всю суму наданого кредиту та всю суму процентів за ним, визначену на дату проведення розрахунку; Π_i – планова заборгованість за кредитними операціями, що включає залишок основної суми та нарахованих процентів, вирахованих на дату розрахунку згідно з плановим строком їх внесення та умовами взаєморозрахунків (без урахування фактичних строків і сум платежів); Φ_i – фактична заборгованість за кредитними операціями, що включає фактично не сплачений залишок основного боргу за кредитом та залишок нарахованих, але не сплачених на дату розрахунку процентів</p>	Особова картка, журнал обліку виданих кредитів	Контроль на кінець останнього дня кожного місяця.
<p>-прострочені 1-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 31 до 90 днів включно; норматив резервування – 0%; -прострочені 2-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 91 до 180 днів включно; норматив резервування – 35%; -прострочені 3-го рівня, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення простроченості становить від 181 до 365 днів включно; норматив резервування – 70%; -неповернені, якщо прострочення очікуваного платежу на дату визначення прострочення становить понад 12 місяців норматив резервування – 100%</p>			

На основі [40]

Продовження таблиці В.1.

7.2. Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок	$R31 = \text{Зал(заборг. пр.кр.)} \times \text{Ні}$ $\Sigma P3 = \Sigma P1 \times 0\% + \Sigma P2 \times 35\% + \Sigma P3 \times 70\% + \Sigma P_{\text{нх}} \times 100\% + \Sigma \text{ПП}$ $\Sigma P31 < \Sigma \text{ДебЗаб/ін}$	Зал(заборг. простр.кр.) – залишок основної суми за простроченим кредитом; Ні – норматив резервування заборгованості; Сума залишків: П1 – 1-го рівня заборгованості; П2 – 2-го рівня; П3 – 3-го рівня; Пн – неповернених та безнадійних кредитів ΣПП – сума залишків простроченої заборгованості за процентами за всіма кредитами ДебЗаб/ін. – загальна сума іншої дебіторської заборгованості	Особова картка, журнал обліку виданих кредитів, розрахунок рівнів простроченості кредитів розрахунок днів простроченості кредитів розрахунок резерву за окремим простроченим кредитом	Контроль рівня Пі на останній день місяця. Контроль розрахованої суми резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок з розміром сформованого резерву за станом на початок місяця (відповідно до виявленого відхилення здійснюється поповнення або зменшення розміру резерву).
7.3. Списання втрат від неповернених позичок	Заборгованість за неповерненими кредитами списується за рахунок резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок; Безнадійна заборгованість за іншими активними операціями списується за рахунок резерву сумнівних боргів	Сума кредиту визначеного неповерненим, Р3	Рішення правління про визнання кредиту неповерненим; особова картка, розрахунок резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок	Контроль відповідності списання
7.4. Покриття збитків	Покриття відбувається в наступній черговості: 1) надходжень поточного року: 1.1. залишку нерозподіленого доходу за попередній рік; 1.2. резервного капіталу, сформованого за рахунок частини доходу; 1.3. резервного капіталу, сформованого за рахунок інших джерел, визначених статутом крім вступних внесків); 1.4.(додаткового капіталу, крім внесків членів у додатковий капітал; 1.5. резервного капіталу, сформованого за рахунок вступних внесків; 2) за рішенням спостережної ради з капіталів: 2.1. внесків членів кредитної спілки в додатковий капітал; 2.2. додаткового пайового капіталу; 2.3. обов'язкового пайового капіталу.		Баланс, головна книга, рішення, загальних зборів, спостережної ради, документи розрахунку нерозподіленого доходу та його розподілу	Контроль черговості списання

Додаток Д

Таблиця Д.1.

Рівні нормативного регулювання діяльності, обліку та контролю кредитних спілок в Україні

Рівень I	Рівень II	Рівень III
Конституція і Закони України	Підзаконні акти: Кабінету міністрів України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Міністерства фінансів України, Держфінмоніторингу, Аудиторської палати України	Внутрішні регламенти кредитної спілки
Створення та діяльність		
<p>1) Конституція</p> <p>2) Господарський кодекс України</p> <p>3) Цивільно-процесуальний кодекс України</p> <p>4) Про кредитні спілки: Закон України від 20.12.2001 р. № 2908-III</p> <p>5) Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III</p> <p>6) Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України від 23.11.2011 р. № 1070/2011</p> <p>7) Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV</p>	<p>1) Положення про реєстрацію кредитних спілок: Розпорядження Держкомфінпослуг України від 11.11.2003 р. № 115</p> <p>2) Примірний статут та примірні внутрішні положення, що регулюють діяльність органів управління кредитної спілки: Розпорядження Держкомфінпослуг України від 13.03.2008 № 338</p> <p>3) Методичні рекомендації щодо скликання та проведення загальних зборів членів кредитної спілки. Розпорядження Держкомфінпослуг України від 09.02.2007 № 6776</p> <p>4) Положення про Державний реєстр фінансових установ: Держкомфінпослуг України №41 від 28.08.2003 р.</p> <p>5) Вимоги до програмного забезпечення та спеціального технічного обладнання кредитних спілок, пов'язаного з наданням фінансових послуг: розпорядження Держкомфінпослуг від 03.06.2005 № 4122</p> <p>6) Ліцензійні умови провадження діяльності кредитних спілок з надання фінансових послуг: Розпорядження Нацкомфінпослуг від 02.12.2003 № 146</p> <p>7) Положення про критерії та фінансові нормативи діяльності кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок: Розпорядження Держкомфінпослуг України від 16.01.2004 р. № 7</p> <p>8) Про встановлення виду державних цінних паперів, які можуть придбавати кредитні спілки: Розпорядження Держкомфінпослуг України від 04.11.2004 № 2739</p> <p>9) Методичні рекомендації щодо здійснення діяльності кредитною спілкою через відокремлені підрозділи: Розпорядження Держкомфінпослуг України від 30.12.2005 року № 5237</p> <p>10) Методичні рекомендації щодо реорганізації кредитних спілок шляхом приєднання: Розпорядження Держкомфінпослуг України від 07.07.2005 року № 4298</p> <p>11) Методичні рекомендації з ліквідації кредитної спілки за рішенням загальних зборів її членів: Розпорядження Держкомфінпослуг України від 16.08.2005 року № 4463</p> <p>12) Положення про навчання, перепідготовку, підвищення кваліфікації та складання екзаменів особами, які провадять діяльність на ринках фінансових послуг: Розпорядження Держкомфінпослуг України від 25.12.2003 р. № 183</p>	<p>1) Статут</p> <p>2) Положення про спостережну раду</p> <p>3) Положення про правління</p> <p>4) Положення про кредитний комітет</p> <p>5) Положення про фінансові послуги</p> <p>6) Положення про фінансове управління</p> <p>7) Положення про відокремлений структурний підрозділ (за наявності)</p> <p>8) Положення про інші органи управління(за наявності)</p> <p>9) Регламент доступу програмного та технічного забезпечення комплексної інформаційної системи</p> <p>10) Посадові інструкції</p>

Продовження таблиці Д.1.

Контроль		
<p>1) Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 року № 3125-ХІІ</p> <p>2) Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 р. № 1702-VII</p>	<p>1) Правила проведення перевірок (інспекцій) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Розпорядження Нацкомфінпослуг від 27.11.2012 № 2422</p> <p>2) Положення про здійснення фінансового моніторингу фінансовими установами: Розпорядження Держкомфінпослуг України № 25 від 05.08.2003 р.</p> <p>3) Порядок подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, виявлення та реєстрації, а також подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу Державній службі фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення: Постанова КМУ від 5.08.2015 р. № 552</p> <p>4) Порядок проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом: Розпорядження Держкомфінпослуг України № 26 від 5.08.2003 р.</p> <p>5) Про затвердження Вимог до кваліфікації працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу, відповідального за проведення фінансового моніторингу: Наказ МФУ від 24.12.2013 № 1118</p> <p>6) Порядок застосування санкцій, передбачених Законом України „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, пред'явлення вимог та здійснення контролю за їх виконанням Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Розпорядження Нацкомфінпослуг України від 01.10.2015 № 2372</p> <p>7) Порядок організації та координації роботи з перепідготовки і підвищення кваліфікації спеціалістів з питань фінансового моніторингу: Постанова КМУ від 19.08.2015 № 610</p> <p>8) Реєстр аудиторських фірм та аудиторів, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ</p> <p>9) Порядок ведення реєстру аудиторських фірм та аудиторів, які можуть проводити аудиторські перевірки фінансових установ: Розпорядження Нацкомфінпослуг України від 26.02.2013 № 640</p> <p>10) Методичні рекомендації щодо проведення аудиту фінансової звітності кредитних спілок відповідно до міжнародних стандартів аудиту: Рішення АПУ від 01.11.2012 р. № 260/6</p> <p>11) Методичні рекомендації щодо формату аудиторського висновку за наслідками проведення аудиту річної фінансової звітності та річних звітних даних кредитної спілки та об'єднаної кредитної спілки Розпорядження Держкомфінпослуг України від 27 грудня 2005 року № 5202</p> <p>12) Положення з національної практики аудиту</p>	<p>1) Статут</p> <p>2) Положення про ревізійну комісію</p> <p>3) Положення про фінансове управління (розділ щодо організації внутрішнього контролю)</p> <p>4) Правила проведення фінансового моніторингу</p> <p>5) Програми здійснення фінансового моніторингу</p>

Продовження таблиці Д.1.

Бухгалтерський облік		
1) Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996–XIV	1) Положення (Стандарти) бухгалтерського обліку 2) Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ МФУ від 30.11.1999 р. № 291 3) Методичні рекомендації щодо ведення бухгалтерського обліку кредитною спілкою та об'єднаною кредитною спілкою: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 18.12.2003 р. №171 Порядок складання та подання фінансової звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитними спілками: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 25.12.2003 р. №177 4) Про затвердження структури файлу, формату та опису полів електронної форми звітних даних, що подаються кредитними установами до Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України Розпорядження Нацкомфінпослуг від 29.03.2007 року № 7064 5) Професійні вимоги до керівників та головних бухгалтерів фінансових установ: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 13.07.2004 № 1590 6) Типова програма підвищення кваліфікації головних бухгалтерів кредитних спілок: Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 27.03.2013 № 998. 7) Концептуальна основа фінансової звітності. Міжнародний стандарт IASB: Концепція від 01.09.2010 № 929_009	1) Статут 2) Положення про документообіг 3) Наказ про облікову політику 4) Штатний розпис 5) Графік документообігу

Примітка. Узагальнено на основі [5, 7, 13, 15, 20, 26-33, 35, 39, 47, 56, 57].